

Kommunstyrelsens förvaltning

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

YTTRANDE

Remiss Skärpta straff för brott i kriminella nätverk (SOU 2021:68) - dnr Ju2021/03004

Sala kommun tackar för möjligheten att yttra sig över denna utredning. Arbetet för att stävja gängkriminalitet är angeläget och vi välkomnar att arbetet påbörjats. Kring utredningens innehåll vill Sala kommun yttra följande;

Brottslighet kopplad till kriminella gäng skadar människors förtroende för och tillit till samhället och hotar på sikt det demokratiska samhällets samhällskontrakt. Det måste tas på största allvar.

För att sätta stopp för gängkriminaliteten, föreligger ett behov av väsentligen skärpta straff för gängrelaterad brottslighet. Utredningen föreslår i sin nuvarande form marginella justeringar, vi anser att borde den istället föreslå dubbla straff för gängkriminella. Exempel på sådana brott kan vara misshandel, rån, olaga hot, olaga frihetsberövande, utpressning, hot och våld mot tjänsteman, övergrepp i rättssak.

Vidare anser vi att utredningen bör kompletteras för att möjliggöra för att göra det straffbart att delta i eller ha samröre med en kriminell organisation, även gällande brottslighet som grova narkotikabrott och systematiska förmögenhetsbrott.

Därtill adresserar inte utredningen det behov av förstärkta möjligheter att avlyssna och övervaka gängmedlemmar med bland annat hemlig avlyssning, dataavläsning och kameraövervakning mot aktiva gängmedlemmar innan de begår brott, för att stoppa dom. Kraven bör sänkas för när inhämtningslagen får användas bör lättas.

Kopplat till detta behöver det införas en möjlighet till en restriktionsdom mot personer som avtjänat ett straff. Det ger domstolar och polis möjlighet att avlyssna och övervaka en tidigare dömd gängmedlem under en bestämd tid efter ett fängelsestraff.

Det är angeläget att skärpa straffen för förberedelse av brott som är vanliga i samband med gängbrottslighet. Straffen ska komma upp i den nivå som gör avlyssning möjlig.

De kriminella grupperna uppträder i allt yngre åldrar och barn används som spejare, hantlangare och till och med mördare - istället för att gå i skolan. Detta leder till att destruktiva samhällsstrukturer kan befaras fortgå under många år om inte mycket kraftfulla åtgärder vidtas. Det är därför bra att utredningen föreslår att straffbestämmelsen avseende människoexploatering i 4 kap 1 b § brottsbalken utvidgas så att den även omfattar exploatering i brottslig verksamhet.

Kommunstyrelsens förvaltning

Vi ser också behovet att tillse att myndigheter ska få möjlighet dela uppgifter i sin verksamhet med polisen och andra brottsbekämpande myndigheter om det behövs för att förhindra eller utreda brott. Berörda myndigheter ska arbeta med att förebygga och avslöja brott och bistå polisen i deras brottsutredningar. Myndigheter som betalar ut olika former av bistånd och ersättningar ska ges ett tydligt uppdrag att motverka bidragsbrott och andra missbruk.

Utredningens bör också föreslå ändringar i förutsättningar utvisning p.g.a. brott. Den tydliga utgångspunkten måste vara att den som inte är svensk medborgare och döms till fängelse ska utvisas från Sverige. Det gäller inte minst brott som begås inom ramen för gängkriminalitet. Gränsen att fängelsestraffet ska vara minst ett år bör därför tas bort.

Vi vill också påtala vikten av att straffrabatten för personer mellan 18–21 ska slopas, dagens form av mängdrabatter tas bort, att gränsen för obligatorisk häktning sänks samt att möjligheterna att beslagta egendom från gängkriminella ska utökas.

Vitnesssystemet måste reformeras för att införas möjlighet till anonymitet i domstol i mål kopplade till organiserad brottslighet och ett sätt att få fram mer bevisning är att införa kronvittnen. Stärk vittnesskyddet, genom skärpta straff vid övergrepp. Ett tillägg om att strafftiden måste vara minst två år skulle ge polis och åklagare fler verktyg.